

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:
Cluj-Kolozsvár, St. Barón
L. Pop (Brassai-utca) 10.
Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
nyvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

*

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40.—
Egyes szám — — 3.—

1927 május 19 Csütörtök

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 111 szám

5687 Ijjar 17

A Foreign Office körül

Amióta a francia-olasz feszültség és az olasz-jugoszláv konfliktus aktuálitása elhalványodott, ismét a londoni külügyi hivatal vette át a világ külpolitikai koncertjének karnagyi pályáját. A Foreign Office körül ismét a diplomácia kénköves lángjai vibrálnak, amelyből, ha volna ilyen tehetséggel felruházott modern haruspex — talán a világ legközelebbi sorsát tudná megjövendölni.

Anglia kormánya e pillanatban nemcsak az ország belső nagy problémáival birkózik, nemcsak az egyre agresszívebb munkáspárt ellen visel hadjáratot, hanem minden erejének koncentrációjával arra törekszik, hogy diadalmasan kerüljön ki abból a küzdelemből, amely közte és Oroszország között a kínai események lavinaszerű megindulása óta megkezdődött.

Az angol külpolitikában és belpolitikában egyaránt ma a legjelentelmesebbnek látszó lépés is szorosan összefügg egymással: nincs olyan belpolitikai ténykedése, amely egyben ne lenne külpolitika és nincs olyan külpolitikai sakkmozdulás, amely nyomban ne dagadna belpolitikai eseményé.

A külpolitikai ténykedések sorozatában, amelyek speciálisan angol vonatkozásúak, jelenleg két esemény bír döntő jelentőséggel.

Az egyik Doumergue francia köztársasági elnök látogatása Londonban, akit valóságos királyi pompával fogadott a londoni udvar. Ebben a fogadtatásban csak mint érdekesség könyvelhető el az, hogy Doumergue, a francia radikálisizmus egyik vezére, elvi ellensége minden monarchisztikus törekvésnek — a lényeg az, hogy a vonatkozások jelentik látogatásában, amelyek egy új angol-francia orientáció lehetőségét mutatják. S mint minden, ugye ez az orientáció is szorosan összefügg az angol Foreign Office ama törekvésével, hogy a szovjet hatalmán és befolyásán rést üssön.

Franciaország az utóbbi időben feltűnően közeledett Oroszországhoz, Anglia pedig feltűnően kezdett barátkozni a fascista Olaszországgal, amely pedig igen agresszív hangokat pengetett meg Franciaország ellen. Doumergue látogatása nagyon könnyen ennek a konstellációnak a végét jelentheti. Mert valószínűnek látszik, hogy a tárgyalások megegyezés esetén arra fognak vezetni, hogy Anglia felhagy fascista orientációjával, Franciaország pedig lemond az Oroszországgal való barátságról.

Mindenestre rengeteg komplikáció eliminálására van szükség ahhoz, hogy ezek a lehetőségek realizálódhassanak s Anglia és Franciaország között helyreálljon az a szívélyes viszony, amely a háború alatt s a háborút követő pár évben fennállott. Ennek a szívélyes viszonynak a megteremtése Anglia részéről minden bizonnyal nagyobb áldozatokat követel, mint Franciaország részéről, amely a kontinentális politikában feltétlen hegemoniával rendelkezik. De ez uttal Anglia kapva fog kapni minden lehetőséget, amely a Franciaországhoz való szorosabb kapcsolatát jelentheti számára, mert élet-halál küzdelemében a szovjet ellen, Franciaország hasonló szovjetellenes magatartását játszhatja ki a leghatározottabb utókatyáknak.

Annál is inkább szüksége van erre Angliának, mert az „Arcos“-beli házkutatás olyan angolellenes lázba ejtette egész Moszkvát, amelyre eddig nem volt példa s maga a szovjet is olyan agresszív hangú jegyzéket küldött Londonnak, amely már szinte háborus hangnak minősíthető. Az ellentéteknek ez a súlyos kifejeződése Anglia és Oroszország között minden bizonnyal a Távolkeleten is újabb angolellenes akcióban fogja éreztetni hatását s Angliának érdeke, hogy Franciaország ne nézze tovább tétlenül és közömbösen a Távolkele-

ten, koncessziói védelmében véghezvitt erőfeszítéseit.

A kérdés csak az, hogy a francia-angol orientáció milyen hatást fog kiváltani Rómában és főleg Mussoliniben, amelynek kormánya agresszív magatartását a Balkán egyes országai szemben Anglia barátságával hangsúlyozta alá.

Talán nem egészen jogosult az a feltevés, hogy Mussolini minden erejét ennek az új orientációnak megakadályozására fogja fordítani, amely ha nem sikerül, lehetőséget nyújt

arra, hogy Franciaország helyett Mussolini kény szerüljön újra egy szovjetbarát magatartásba.

A Foreign Office körül tehát forr és rotyog a diplomácia boszorkány-üstje s a kénköves gázokba, melyek két világhatalom küzdelemből erjednek, szinte naponta szédülnek bele különböző, ma még aktuális, holnap már nem aktuális érdekek. Valóságos körforgás az, amelyet Anglia és Oroszország külpolitikai rablancán az egyes népek kénytelenek a szédületig tácolni és táncolni mindaddig, amíg jobbra vagy balra el nem dől a küzdelem.

Lényegesen módosították az angol szakszervezeti törvényjavaslatot

London, május 18. A munkáspárt erélyes akciója ugylátszik, arra készítette a kormányt, hogy elejét vedd az erősebb eszközök felhasználásától sem visszariadó parlamenti akcióknak, egy lényegesen módosító indítványt szavaztasson meg a betervezett szakszervezeti törvényjavaslaton. Az alsóház mai ülésén a többség el is fogadta a kormánynak azt a módosító indítványát, amelynek értelmében a szakszervezeti törvény bizonyos körülményekkor nem tiltja meg a munkásság részére a szimpátia-sztrájk alkalmazását.

A kamara is megszavazta a szeszes italok hamisítása elleni törvényt

Nem fosztják meg a disszidens cuzista képviselőket mandátumaiktól. Alttalánosságban megszavazták a fizetésrendezésről szóló javaslatot

(Bucuresti—Bukarest, május 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara délelőtti ülésén beterveztették a gyorsított eljárás módosításáról szóló törvényjavaslatot.

Voicu Nitescu nemzeti parasztpárti kérdést intéz a kormányhoz több erdélyi város, főként Brassó parkjainak kisajátítása ügyében.

Garolid miniszter megígéri, hogy teljes figyelemmel fogja ezt a kérdést vizsgálat tárgyává tenni és ellene van a városi sétatermek elpusztításának.

Ezután a napirend megváltoztatásával megszavazták a szeszes italokkal elkövetett csalások megbüntetéséről és korlátozásáról szóló törvényjavaslatot, amely ellen Bratinau Vintila szólalt fel, aki a javaslatot az állam jövedelmére ká-

rosnak tekintti.

A kamara fegyelmi bizottsága ma ülést tartott és tárgyalta Cuzának azt a kérését, hogy fossa meg madátumától a jassii kongresszus által a Keresztény Ligából kizárt képviselőket.

Dimitriu liberális a választói reform volt előadója kijelentette, hogy a törvény készítésénél sohasem gondolt ilyen interpretálásra. A mandátumok elvesztéséről szóló szakasz szerint azok a képviselők veszítik el mandátumukat, akik kilépnek pártjukból és más pártba lépnek. Ugyanez az eset a nemzeti parasztpárt kettéválasztásánál szintén előfordult és ott sem döntöttek másként. A kormány még nem mondotta ki ebben a kérdésben az utolsó szót, de egész biztosra vehető, hogy Cuza kérését nem fogják teljesíteni.

Averescu replikája a fizetésrendezési javaslat ellen elhangzott támadásokra

Bucuresti-Bukarest, május 18. (Rador.) A kamara délutáni ülését 4 órakor nyitotta meg Negulescu elnök.

Napirenden a fizetésrendezési javaslat szerepel.

Averescu tábornok, mint pénzügyminiszter zsufolt karzatok előtt szólal fel. Nézete szerint a vitában elhangzott beszédek a tisztviselő-probléma fontosságáról és a megoldás szükségességéről a figyelmet elterelni kívánták. Érdekes, hogy míg a parasztpárt módosításokat ajánl, a liberálisok tudni sem akarnak a törvényről és kijelentették, hogy hatályon kívül helyezik, ha módjuk lesz hozzá. Foglalkozik Bratinau Vintila kritikájával is kétségbe is vonja, hogy ez a deklaráció a liberális párt hivatalos álláspontját képviselje.

Bratinau Vintila: Nincs joga kételkedni! Kijelentem, hogy deklarációm az egész liberális párt tuftáival és hozzájárulásával történt.

Averescu: Mi a liberális párt intranzigenciájának igazi oka? El akarják hitetni az országgal, hogy itt mindent a liberális párt inzertéz, ha nincs is uralmon? Hogy itt mindig a

liberálisok diktálnak? De nem hagyjuk magunkat megfélemlíteni.

Részleteket olvas fel a liberális párt egy röpiratából, amely ugyanazokat az eszméket és szempontokat tartja helyesnek, amelyeket a törvényjavaslat megvalósít.

Bratinau Vintila: Ön elferdítette a röpirat szavainak értelmét.

Averescu tábornok ezután részletesen foglalkozott a törvényjavaslattal és kijelenti, hogy a tisztviselők számát 25 százalékkal csökkentik, de úgy, hogy a nyugdíjazandók és elhalálózók helyét nem töltik be. Remélhető, hogy egy éven belül elérik a tervezett kvótát, ha nem, akkor elbocsátások is lesznek, de nem a régi tisztviselőket engedik el, hanem azokat, akik nincsenek öt éve állami szolgálatban.

Kéri a javaslat megszavazását azzal, hogy ez az országnak érdeke, nem pedig pártérdek. (Hosszas taps.)

Negulescu elnök a vitát befejeztnek nyilvánítja és szavazásra teszi fel a kérdést.

A kamara a fizetésrendezési javaslatot általánosságban megszavazza.

Öt zsidó proletár

Az eset, amiről itt szó lesz, csak egy stereotip és kiragadott példa a hasonló esetek tömkelegéből, de mert nagyon is jellemző, alkalmas arra, hogy általa rámutassunk a kolozsvári zsidó társadalom egy rendkívüli nagy feladatára, melyet mielőbb megoldani nemcsak emberi, hanem sürgető szociális kötelessége is. Valószínűnek tartjuk, hogy Erdély többi nagyvárosaiban sem szokatlanok az ilyen jelenségek, éppen ezért ami Kolozsváron jellemző, valószínűleg Váradon, Aradon és Temesváron is az.

A jellemző eset pedig a következő: Szigetremetéről ma öt szegény, becsületes zsidó ember érkezett Kolozsvárra, tegyük mindjárt hozzá, hogy nem passzióból, még csak nem is előre megfontolt szándékkal, hanem azért, mert a hadbírótság megidézte őket valami ügyben. Allítólag az a bűnük, hogy egy antiszemita tanító ellen, aki a falu békés lakosságát a zsidók ellen izgatta, az öt delikvens kedvezőtlen megjegyzéseket tett.

Mindez azonban a mi mondanivalónk szempontjából e pillanatban nem fontos. A törvénynek nincsenek karitatív szempontjai, egyetlen szempontja van: a paragrafus. A paragrafusoknak viszont, bármily nagy a hatalmuk, csodatevő erejük még sincs, így nem tudják azt a varázst gyakorolni, hogy az éhezőknek enni adjanak.

Az öt zsidó proletár, akiknek a mindennapi sovány kenyér megszerzése is nagy fáradtságába és verejtékébe kerül, pár száz lejjel a zsebébe ült fel a vonatra, hogy eleget tegyen az idézés parancsának. Abban a hitben ültek fel a vonatra, hogy az idézés feljogosítja őket a vasut ingyenes használatára. Ebből az ábrándjuktól azonban Ermihályfalván a vasuti ellenőr alaposan kiábrándította őket, olyan alaposan, hogy nemcsak a jegy árát fizettette meg velük, hanem még a büntető-taksát is.

Az öt zsidó proletár, akiket a szegénység sem tudott önértéküktől megfosztani, egyetlen, mondd: egyetlen bani nélkül érkezett meg Kolozsvárra, éhesen és szállástalanul. S mert önértékes emberek s így nem voltak hajlandók az embertársi könyörület személyi kellemetlenségeivel megismerkedni, a jótékonysági egyesületekhez, majd a hitközséghez fordultak segítségért, kérve, hogy kényszerű tartozkodási idejük alatt gondoskodjanak legszerűsebb ellátásukról és visszautazási költségeikről. A hitközség és a hivatásos jótékonysági egyletek azzal a kijelentéssel voltak kénytelenek elutasítani az öt zsidót, hogy kérésük teljesítésének anyagi részére nincs fedezett a büdzsében.

Az öt zsidó éhezve, szállástalanul bolyongva végül is a Zsidó Nemzeti Szövetséghez fordult, ahol legalább ingyenes jogvédelmükről gondoskodtak. Akadt, aki kisebb pénzüsséggel pillanatnyi éhségükön is enyhített.

Eddig a stereotip és kiragadott példa az esetek nagy tömkelegéből. Ezzel azonban korántsem lehet lezárni a történetet. Mert a történetből konkluziók következnek.

Elsősorban, sőt végsősorban az, hogy Ko-

Ha némelyik háziasszony tudná,

hogy milyen gyakran vásárol hátrányosan, akkor sok pénzt takaríthatna meg, — Tisztelt Háziasszony, ne tekintsen más kávépótlékot is épp olyan kitűnőnek, mint a „valódi Franck“-ot! A tulajdonképeni elsősség nem a kifizetett értékben, hanem a felülmulhatatlan kiadóságában rejlik, amely a régen bevált „kávédaráló“ védjegyes „valódi FRANCK“ kávépótlék speciális tulajdonsága.

lozsváron, mint Erdély hatósági székhelyén, de a többi nagyvárosokban is, haladéktalanul meg kell szervezni egy olyan zsidó szociális intézményt, lehetőleg a hitközségek kebelén belül, amelyek az önhibájukon, vagy legalább is önkarakterükön kívül környezetükből kiragadott szegény emberek ellátásáról gondoskodik, szálláshoz juttatja őket és nem engedi, hogy éltelen-szomjan, kitéve őket a razziák veszedelmének, bolyongjanak a városban, mint élő vadak a zsidó társadalom szociális lelkiismerete ellen!

A sok-sok szociális kötelesség között, melyeknek teljesítése még mindig késik, egyre késik, ennek a legfájdalmasabb és legégetőbb részletnek megoldása a legsürgősebb, leghalaszthatatlanabb!

Mert nem lehet közömbösen elnézni, hogy szegény, dolgozó, az élet legdurvább és legkönyörtelenebb megnyilvánulásával hadakozó zsidó szegények, pár napos kényszerítettorkodásuk alatt az éhhalállal nézzenek farkaszemet, mint kivert ebek, félénken és félrelökve bolyongjanak szórakozó embertömegek, fényes toalettök tömkelegében.

Meg kell szervezni, még pedig haladéktalanul, a vidékről nem saját jószántukból be-

Franciaország még mindig várja Nungesser és Coli megérkezését

Napról-napra ellentétes hírek érkeznek az eltűnt pilóták sorsáról. Pénteken startolnak az amerikai pilóták az Óceán átrepülésére

(Páris, május 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Közel tíz napja már annak, hogy a szikratávírók és rádió leadóapparátusok világáig röptették a jelentést: Nungesseről és Coliról semmi hír sincs. Az Atlanti-Oceán keresztülrepülésére vállalkozott két bátor francia pilóta katasztrófájának híre világszerte nagy részvétet keltett, Franciaországban pedig valósággal nemzeti gyász robbantott ki.

Franciaország lesi a híreket

Tíz nap óta Franciaországban egyébről sem beszélnek, mint Nungesser és Coli katasztrófájáról. A francia polgárok idegessége sorozatos demonstrációkban robban ki és a világ minden aktuális eseménye csak mellékesen érdekli ma a tömeget, amelyek a francia dicsőség vértanúinak sorsáért aggodnák.

Jellemző Franciaország hangulatára, hogy a Misziszipi áradása nyomán keletkezett tömegkatasztrófa, amelynek során ezer és ezer ember vesztette életét és többszáz ezer ember hajléktalanná és kenyértelenné vált, alig váltott ki valami részvétet Franciaországban, mert a francia lelkek annyira kizárólag a repülők tragédiájának lenyűgöző hatása alatt állnak. A nemzeti részvét mellett voltaképpen a sportszenvedély is dolgozik a francia lelkekben és nemcsak a két pilóta élete miatti aggodás az, ami a francia közvéleményt idegesíti, hanem sokkal inkább a sportörület, amely egy futballmérkőzés hangulatának felfokozott izalmával lesi, vajjon befut-e a francia gép amerikai partokra.

A párisi boulevard lapok, a tömegszenvedély érzékeny hőmérői, alaposan kihasználják az utca hangulatát és napról-napra hatalmas cikkekben számol be arról, hogy hol az egyik, hol a másik eldugott amerikai öbölben rábukkantak Nungesser és Coli gépére. Ezek a szenzációk alig néhány órát élnek csak, mert a reggeli lapok pontos jelentések alapján már közlik is a cáfolatokat.

Ellentétes hírek az eltűnt repülőkről

A mai párisi lapok new-yorki távirat szerint azt a hírt közlik, hogy a Placentia-öböl északi szélén az ottani lakosság vasárnap repülőgép motorját hallotta kattogni és lehetségesnek tartják, hogy Nungesser gépe Uj-Fundlandban leszállt. Ezzel a hírrel egyidejűleg más lapok bostoni jelentések szerint arról adnak hírt, hogy egy hajóskapitány 200 mérföldnyire Marsachoutes partjaitól, repülőgép szárnyat talált, melyet azonban a sötétség miatt nem tudott tüzetesen megvizsgálni. Lehetségesnek tartják, hogy a repülőgép-szárny Nungesserék katasztrófát szenvedett gépéből származik.

E két egymásnak ellentmondó verzióhoz csatlakozik az, ugyancsak párisi lapokban megjelent harmadik jelentés, amelyet a Havasügynökség továbbított. E hír szerint Bolognenál

A harisnya

(ára csak a)
(Sipos)
cégnél szállt le.

Cluj, C. Reg. Ferd 8.

citált szegény zsidók tranzit-ellátásának ügyét és ennek érdekében társadalmi mozgalmat kell szervezni, anélkül kell öszehívni, melyen megbeszélendők az összes lehetőségek. Mert lehetőség, igenis, százával van, csak realizálni kell, őket, nem is annyira áldozatkészséggel, mint jóakarattal!

egy halász hálójával üveget fogott ki a tengerből. Az üvegben egy cédulát talált a következő felirással: „Május 12. élelmiszer nélkül vagyunk. Isten veletek: Nungesser és Coli.“

A tengerből kihalászott üveget szakértők vizsgálták meg, akik azonban azt hiszik, hogy durva tréfáról lehet szó, mert véleményük szerint, ha a cédula valóban Nungessertől és Colitól származna, ők úgy nem mulasztották volna el a katasztrófa közelebbi helyét és okát megjelölni.

Pénteken startolnak az amerikai pilóták

A francia közönség így hullámszik óráról-órára a remény és a csalódás hírei között. Az optimisták — és ebben a kérdésben a tömeg legnagyobb része optimista, — nem akarják feladni a reményt. Nemzeti ügy lett abból, hogy Nungessernek és Colinak meg kell érkeznie Amerikába és ez magyarázza meg, hogy a francia közvélemény hallatlanul felizgatta az a hír, hogy két amerikai pilóta mielőtt még Nungesserék sorsára teljesen világosság derülne, amerikai lobogó alatt keresztül akarja repülni az Atlanti-Oceánt. A franciáknak az amerikai pilótákkal szemben támadt elkeseredése olyan mértéket öltött, hogy az amerikai pilóták számoltak azzal, hogy ha sikerül átrepülniük az Óceánt és francia földön kikötnek, inzultusoknak teszik ki magukat. Éppen ezért el is határozták, hogy abban az esetben, ha Franciaországban nem fogadják őket szívesen úgy Spanyolországban kötnék ki gépjükkel. Ez a konfliktus azonban ugylátszik elsimult, mert new-yorki jelentés szerint Byrd és Scosta amerikai pilóták már ki is váltották francia vizumukat és valószínűleg pénteken startolnak az Óceán átrepülésére. Gépükön összesen négyen lesznek, a két pilóta, a rádió-telefon kezelője és egy mechanikus. Chamberlain és Bertrand pilóták, akik „Mis Columbia“ gépükön akarták keresztülrepülni az Óceánt, financiaiális differenciák miatt elhalasztották az indulást.

Nyomdafesték

nagy választékban érkezett

LEPAGE

papírkereskedésbe, Cluj, Kidd, London, világhírű készítménye. Adjon fel próbarendelést. Kérjen ajánlatot.

A sékelért dolgozik Niszan és Ijjar hónapjaiban minden cionista.

Jaco
kelme
gyapju fél
selyem fél
fes
Vezérképv
IS KOF
Bucares

ZSIDÓ

La
Lagbeómer, ami a
madik napját jelenti,
Pesachtól ösvuotig m
áhitatos szentség ömlő
paraszt-embernek a v
ezt az áhitatot. „A sz
lászba szökik“ olyan
lelkébe mélyebben be
retteg a jégveréstől,
tékony rovarokat és
téstől, mégis jöhet a
mentéig tartó munká
rövid órák pusztításá

A Talmud más n
süvuot közötti napok
hangulatának. Egyik
rabbi Akiba tanítván
tizenkétezen pusztult
ünnepeitől a hetek ün
az ómer-számitás har
démia szünetelt. Enn
rendeltek el. E napo
nyiratkozni lehet, a
kimennek a mezőre
nak ezen a napon.

De érdekes emlé
lizmus atmoszfájáb

Simon bár Jochá
kait nyilatkozta k
Közvetlenül halála e
hívek egyuttal a sze
ját is ünneplik ezen
Cöfat mellett Miron
ból, Egyiptomból, T
rokkóbból is a kabba
a sirhoz. A sir mell
varral. Itt és kint a
nak a zarándokok, e
lenik minden eszter
csoportja festői ruh

A Lagbeómer t
fáklját gyujtanak.
félig finom olajjal.
hazulról hozott és e
selyemdarabokat, a

A bet hamidras
rőnek átadja a fák
az üst olaját és ak
husz hatalmas kosz
A kosszoru közepén
meus nyelven: p
dicséretére azután

Tánc után zsol
olvasnak. A nők k
gebb elmondja héb
ben Jochai csodate
caddik nevét emlit
két ujját megcsóko
Ez a ceremónia
reggel a caddik be
letet tartanak. A T
szekrényből, kivisz
ják körül veltük
„Hallált“ mondana
kijelölt részét reci

Istentisztelet
gyülekeznek az ud
Három éves koruk
nem nyírják. Lag
amit összesepernek
A zarándokok

Jacobus
kelmefesték
gyapju felgyapju gyapol
selyem felselyem kelmek
festesere
Vezérképviselő Romániában
IS KOFFLER & Co
Bucarest Dofuz N°5

ZSIDÓ NÉPÉLET

Lagbeómer

Lagbeómer, ami az ómer-számitás harmincharmadik napját jelenti, ózsidó ritus szerint félünnep. Peszachtól süvötig már a bibliai időkben bizonyos áhitatos szentség ömlött el e napokon. Nyilván a parasztembernek a várakozása és félelme diktálta ezt az áhitatot. „A szántástól, amíg a termés kálászba szökik“ olyan idő, amely a földmives ember lelkébe mélyebben beleszánt. Várja az eső áldását, retteg a jégveréstől, mindent megtesz, hogy a kártékony rovarokat és élősdieket távolítsa a vetéstől, mégis jöhet a sáskahad és a hajnalról naplementéig tartó munkának és energiának eredményét rövid órák pusztításai tönkre tehetik.

A Talmud más magyarázatot ad a peszach és süvöt közötti napok különleges, szinte gyászos hangulatának. Egyik esztendőben járvány pusztított rabbi Akiba tanítványai között. Gibattól Antifroszig tizenkétezen pusztultak el a kovásztalan kenyér ünneptől a hetek ünnepéig. Ijjar tizenhatalmadikán az ómer-számitás harmincharmadik napján az epidémia szűnhetett. Ennek öröme emlékére félünnepet rendeltek el. E napon meg van engedve a házasság, nyíratkozni lehet, a gyermekek az iskola helyett kimennek a mezőre és egyéb szelid örömök lobbannak ezen a napon.

De érdekes emléknappa a Lagbeómer a kabbalizmus atmoszférájában élő zsidóságnak.

Simon bár Jocháj a teremtés és világfolyás titkait nyilatkoztatta ki ezen a napon tanítványai előtt. Közvetlenül halála előtt történt ez, úgy hogy a hívek egyuttal a szent férfi halálának évfordulóját is ünneplik ezen a napon. A caddik sirja a Cofat melletti Mironban van és erre a napra Sziráából, Egyiptomból, Törökországból, sőt a messze Marokkóból is a kabbalisták tömegesen zárandokolnak a sírhoz. A sír mellett bethamidras van nagy udvarral. Itt és kint a sír körül sátrak alatt tanyáznak a zárandokok, akik között rendszerint megjelenik minden esztendőben a kaukázusi zsidók egy csoportja festői ruházatban.

A Lagbeómer megelőző estén a sír fölött nagy fáklját gyujtanak. Hatalmas rézüst áll egy kővön félig finom olajjal. A zárandokok ebbe beledobnak hazulról hozott és erre a célra szentelt brokát és selyemdarabokat, amíg átítadódik olajjal.

A bet hamidras samesze akkor a legtöbbet igézőnek átadja a fáklját. Ezzel az illető meggyújtja az üst olaját és akkor a föllobbanó láng körül tiz-husz hatalmas koszoru képződik táncoló emberekből. A koszoru közepén pedig egy férfi kiáltja arameus nyelven: כולו הרה משאן צדיק. A caddik dícséretére azután a táncolók válasznak.

Tánc után zsolnárokat énekelnek és a Zohárból olvasnak. A nők körbe ülnek és közülök a legöregebb elmondja héberül és arameus nyelven Simon ben Jochai csodatetteit. Amikor beszéd közben a caddik nevét említi, minden nő saját jobbkézének két ujját megcsókolja.

Ez a ceremónia éjjel utánig tart. Másnap kora reggel a caddik bet hamidrasában nagy istentisztelet tartanak. A Tóra-tekerceket kiemelik a frigszekrényből, kiviszik az udvarra és itt hétszer járják körül velük az udvart, miközben a zsidók „Hallélt“ mondanak és a Zohárnak erre a célra kijelölt részét recitálják.

Istentisztelet után a chaszidok fiu gyermekei gyülekeznek az udvarban és itt megnyírják őket. Három éves korukig a gyermekeket egyáltalában nem nyírják. Lagbeómer napján vétetik le hajukat, amit összesepernek és égő olajban elégetnek.

A zárandokok még néhány napig tartózkodnak

a községben imádkozásokat, tisztálkodásokat végezve. Azután lassankint hazaszélednek egy nagy lagbeómeri emlékekkel. A palesztinai apró ajándék-

tárgyak, töflinék, mezuzák a legjobban fogynak ezeken a napokon. A kis pergamenteket ott az udvarban dolgozó „szóferek“ készítik.

Bakonyi Samu fia Bécsben évek óta kémkedett az orosz szovjetnek

A nagy kémkedési afférba magasrangú állami tisztviselők is bele vannak keverve

(Bécs, május 18. Az Uj Kelet tudósítójától.)

A bécsi rendőrség nagyarányú kémkedésnek jött nyomára, melynek egyik főtettese, Bakonyi András orosz állampolgár, Bakonyi Samu volt magyar képviselő fia, aki Oroszország megbízásából a bécsi orosz követségen, illetve kereskedelmi bizottságnál teljesített szolgálatot.

A rendőrség még a múlt hét folyamán, az orosz szovjet részére eszközölt lóvásárlásoknál nagy visszaéléseknek jött nyomára, miért is Bakonyi András, aki részese volt a visszaéléseknek, kiutasította Ausztria területéről.

A lóvásárlásokkal történt visszaélések kapcsán a rendőrség tovább nyomozott és kideri-

tette, hogy a visszaélések mögött egy nagy kémkedési ügy rejtőzik.

Bakonyi évek óta kémkedett az orosz szovjet javára,

így többek között sikerült megszereznie az osztrák kancellári hivatal bizalmas aktáit, amelyeket Oroszország számára lemásoltatott.

Az akták megszerzésében osztrák hivatalnokok segédkeztek neki, így Schwezel, a sajtóelnökség irodaigazgatója és Ludwig sajtófőnök titkárnője: Fuchsné, aki a rendőrségen töredelmesen bevallották, hogy részesek voltak az orosz szovjet számára kiszolgáltattott okmányok megszerzésében.

Rejtélyes vörös csillag száguldott át Belgrád fölött

A belgrádi obszervatorium nem tudja magyarázatát adni a különös égi tűneménynek

(Belgrád, május 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap a késő esti órákban különös meteorológiai tűneménynek színhelye volt Belgrád fölött az égbolt. Északnyugati irányban egy

hatalmas vörös csillag tűnt fel, amely irtózatossal sebességgel száguldott keresztül a Göncöl-szeker csillagképében.

Az egész színjáték mindössze tizenöt percig tartott. A lakosságon óriási izgatottság vett erőt és a középkori ember babonás rettegésével figyelték a rejtélyes jelenséget. Belgrádban és környékén egész éjjel keresztül talpon voltak az emberek és figyelték nem-e tűnik megint fel a különös csillag.

Az izgatottságot még növelte az a körülmény, hogy

a belgrádi obszervatorium, amelyet a kérdezősködők ezrei ostromoltak egyáltalában nem tudott magyarázattal szolgálni.

A babonások, akik ezen az éjjelen nagy számban akadtak, azt erősítették, hogy a rejtélyes vörös csillag egy új háborúnak előhírnöke. A modern felfedezések babonásai pedig a különös égi tűneményt a

Marsról leadott fényjelnek nézték.

A belgrádi obszervatorium észleleteiről kimerítő jelentést küldött a nagy metropolisok csillagvizsgáló intézeteinek.

A szovjet éleleshangu tiltakozó jegyzéket intézett Angliához az »Arcos«-beli házkutatás miatt

Százezernyi tömegek tüntettek Moszkvában Anglia ellen. A londoni minisztertanács ma foglalkozik a jegyzékkel

London, május 18. Az „Arcos“ nevű orosz vállalatnál megtartott házkutatás külpolitikai hullámai az elképzelnél is magasabbra csapnak fel. A megejtett házkutatás hírére Moszkvában óriási angolellenes tüntetés folyt le, amelynek keretében a szónokok az angol áruk bojkottálására tünteték fel a 100 ezernyi tömegeket, mely egész délután az utcákon hömpölygött és a késő esti órákig hangoztatta angolellenes kifakadásait.

A tüntetésnek természetesen megvannak a maga komoly külpolitikai következményei is, még pedig a szovjet kormány hivatalos jegyzékének formájában. Litvinov népbiztos ma Anglia moszkvai követének átnyújtotta a szovjet jegyzéket,

amelyben Oroszország a legerélyesebb tiltakozását jelenti be az „Arcos“-ban megtartott házkutatás ellen.

A szovjet jegyzéke hangsúlyozza, hogy a házkutatással tulajdonképpen a szovjet londoni delegációját is megsértették. A jegyzék erőlyes hangon emeli ki, hogy a szovjetkormány, amely eddig békésen nézte Anglia sokszor provokáló kirohanásait, most kénytelen felvetni a kérdést: sulyt helyez-e még Anglia a szovjettel való kereskedelmi kapcsolat fellendítésére és fenn-tartására, amely ezuttal csak abban az esetben lesz lehetséges,

ha Anglia megkíméli Szovjet-Oroszországot az „Arcos“-ban megtartott házkutatáshoz hasonló megrázkodtatásoktól. Kategórikusan hangsúlyozza a jegyzék, hogy Anglia és Oroszország között a diplomáciai és kereskedelmi viszony csak abban az esetben tartható fenn továbbra is, ha hasonló incidensek és manőverek többé nem fordulnak elő.

A szovjet az érelyeshangu jegyzékre azonnali választ kért és egyben követeli az „Arcos“-nak okozott kár megtérítését.

Az „Arcos“-üggyel kapcsolatban egyébként berlini politikai körökben azt a szenzációsan ható hírt lánszirozzák, hogy az „Arcos“ épületében

az angolok tulajdonképpen egy angol-francia katonai felvonulás tervét Németország ellen tartalmazó okmányt kerestek,

amelyet állítólag a szovjet ellopott. Ezen közös haditervek akkor lettek volna keresztülviendők, ha a francia keleti határok veszedelemben forognának. A rendkívül érdekes verzióról a német birodalmi gyűlés folyosóin ma szelvényben-hosszában beszéltek.

Oroszország felháborodása az „Arcos“-ban megtartott házkutatásokkal kapcsolatban olyan nagymérvű, hogy Moszkvában állítólag a legkomolyabban felmerült a genfi világgazdasági konferenciára kiküldött orosz delegátusok visszahívásának terve. Egyidejűleg az orosz kormány a kommunista internacionále útján az egész világ proletariátusát tiltakozásra akarja felhívni az „Arcos“-ban végrehajtott házkutatás ellen.

London, május 18. Egyébként az „Arcos“ ügygel kapcsolatban a népbiztosok moszkvai tanácsa határozatot hozott, mely szerint külkereskedelmi viszonyt ezentul csak azokkal az államokkal fog fentartani, amelyek normális diplomáciai összeköttetést tartanak fenn Oroszországgal és semmiféle akadályt nem gördítenek a kereskedelmi érintkezés elé.

Az angol kormány az orosz jegyzék hatása alatt elhatározta, hogy a ma megtartandó minisztertanácson az „Arcos“ ügygel kapcsolatban fontos döntéseket fog hozni.

k, 1927 május 19

snya

ak a
OS
lt le.

Ferd 8.

ító-ellátásának ügyét
almi mozgalmat kell
ehívni. melyen meg-
őségek. Mert lehető-
csak realizálni kell,
lozatkészséggel, mint

várja
ezését

sorsáról
pülésére

fogott ki a tenger-
talál a következő
szer nélkül vagyunk.
és Coli.

tt üveget szakértők
ban azt hiszik, hogy
mert véleményük sze-
an Nungessertől és
y nem mulasztották
lebbi helyét és okát

Pénteken startolnak
az amerikai pilóták

y hullámszik óráról-
dás hírei között. Az
érdésben tömeg leg-
nem akarják feladni a
bból, hogy Nungesser-
keznie Amerikába és
a francia közvéle-
ta az a hír, hogy két
ég Nungesserék sor-
rülne, amerikai lobogó
lni az Atlanti-Oceánt,
pilótákkal szemben
mértéket öltött, hogy
ltak azzal, hogy ha
ánt és francia földön
eszik ki magukat. Ép-
hogy abban az eset-
nem fogadnák őket
gban kötnék ki gép-
zonban ugylátszik el-
entés szerint Byrd és
már ki is váltották
zinüleg pénteken star-
ere. Gépjükön összesen
pilóta, a rádió-telefon
kus. Chamberlain és
is Columbia“ gépükön
z Oceánt, financiaális
ztották az indulást.

festék

ban érkezett

AGE

uj. Kidd, London,
Adjon fel próba-
Kérjen ajánlatot.

Niszan és Ijjar
den cionista.

Egy kolozsvári román ujságíró interjúja a magyar földművelésügyi miniszterrel

Mayer miniszter az európai agrár államok közös blokkjáról

(Cluj—Kolozsvár, május 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Kolozsvárt megjelenő „Biruinta” egyik szimpatikus munkatársa, Octavian Buzau, a budapesti mintavásár alkalmából, riportkörútra indult Magyarországra. Lapjának mai számában érdekes cikkben számol be Mayer János magyar földművelésügyi miniszterrel kapott interjújáról. A cikk annál nagyobb érdeklődésre tarthat számot, mert a háború után talán ez az első eset, hogy román ujságíró Magyarországra ment riportturára.

Buzau cikkének bevezetésében színes leírását adja annak, hogyan sikerült a „Pesti Hírlap” munkatársainak segítségével audienciát szereznie a magyar földművelésügyi miniszterrel, majd rátér a miniszterrel való beszélgetésére, amelynek során kizárólag a Romániát és Magyarországot közösen érdeklő mezőgazdasági kérdésekről esett szó.

Mayer földművelésügyi miniszter az ujságíró kérdéseire elmondotta, hogy Magyarország nagy

gondot fordít a Romániával való tenyészállat-cserére. E célt szolgálják a tavaszunkint Budapesten megrendezett tenyészállat vásárok is. Ezek a vásárok igen sok külföldi vásárló szokott résztvenni, közöttük nagy számmal romániaiak is. Magyarország külföldről eddig csak sertéseket importált.

A földművelésügyi miniszter részletesen kifejtette a folyók szabályozásának problémáját is, amelyet a jelenleg Bukarestben székelő nemzetközi Dunabizottság van hivatva megoldani. Nyilatkozatának további részében a földművelésügyi miniszter elmondta, hogy a magyarországi hízalók behozatali vám nélkül importálhatók Romániából kukoricát, de kötelezőnek kell magukat arra, hogy cserébe megfelelő mennyiségű hizott állatot exportálnak külföldre.

Mayer földművelésügyi miniszter nyilatkozatának végén rámutatott annak szükségességére, hogy az európai mezőgazdasági államok közös blokkba tömörüljenek.

Orosz-zsidó kolóniák a Montmartre és a Bastille környékén

A régi és az új generáció. Monsieur Weingrod söntésében. A jiddis színház. A radziwilowi zenebohóc

Páris, május 18. Párisban, az öt világrész városában van egy különös sziget, amely önállóan él a nagy emberóceánban: a keleti zsidók. Senki sem háborgatja őket abban, hogy valószínűleg gettókat alkossanak a Montmartre és a Bastille környékén, Páris legrégebbi házrengetegében, ahol olcsó a lakbér. A zsidó nem szeret pénzt kiadni „haszontalan” kényelemre, amíg nagyon sok pénze nincsen. Az a kényelme, amelyet többre becsül, rajta kívül álló okokból van meg Párisban. Az arca nem árulja el a zsidót, az élelmessége nem tünik fel senkinek. Páris igazi világváros, tehát objektív. Vannak előítéletei, de nem ér rá élni velük, mert Párisban mindenki az életnek él és örül. Csak az örülni nem tudó franciák antiszemitaik: a royalisták, az Aktion Française-csoport. Azért nem tudnak befolyásra szert tenni. Nem eléggé franciák, nem eléggé irónikusak.

Ahol nem kellenek „papírok”

A keleti zsidók nehezen találták meg az utat Páris felé. Sokkal szívesebben telepedtek meg Brüsszelben és Amszterdamban. A zsidó ékszerkereskedelem egyenes útja Amszterdamba vezet. Csak az elszegényedettek és néhány meggazdagodni akaró ékszerkereskedő maradt kénytelen-ségből a francia nyelvterületen. A keleti zsidó hihetetlenül fél a neki teljesen idegen nyelvektől. A német, mondhatni, majdnem az anyanyelve és ezért szívesebben vándorol Németországba, mint Franciaországba. Mert hiába tanulja meg könnyen az idegen nyelveket, a kiejtése sohasem lesz tiszta.

És ezek mégis Párisba jöttek, miután Bécsben és Berlinben nem találták jól magukat. A bécsi Práterben nem igen fordulnak elő antiszemita kilengések, habár nem minden sétáló filozemita. Hogy miért? Mert a Práterbe mulatni jár az ember. De már a Práterhez vezető Taborstrassen az antiszemita kezd antiszemita lenni. A Taborstrasseban már nem mulatnak az emberek. Berlinben egyáltalán nem mulatnak. Egyedül a francia metropolis az, amely a maga vig kedélyével tárgyilagos tud lenni, holott ezt német erénynek tudja mindenki. Páris demokrata és a praktikus emberszeretnek erős tradíciói vannak. A keleti zsidó csak Párisban kezd nyugateurópai ember lenni. Ott nem kellenek „papírok”, a rendőrség csupa elnéző humanitás.

Párisban a keleti zsidó úgy élhet, ahogy akar. A gyermekeit tisztára zsidó iskolában járathatja, vagy ha tetszik, francia iskolába. Az itt született gyermekek francia állampolgárok lehetnek. Franciaországban szükség van emberekre.

Az asszimiláció kezdete

Azért a royalista körökön kívül is van antiszemizmussal, de ez nem százszázalékos. A ke-

leti zsidó, aki sokkal brutálisabb antiszemizmushoz van hozzászokva, nem is érzi. Meg is van elégedve a Párisban élő keleti zsidó, mert teljes nemzeti, kulturális és vallási szabadságban él. Olyan hangosan beszélhet jiddisül, ahogyan csak tud és mindenütt, ahol akar. De ha franciául beszél, senki sem ütődik meg rajta, hogy rosszul beszél. Ez az előzetekesség azután azt hozza magával, hogy igyekeznek jól megtanulni franciául. Az új generáció, bár még érti, nem beszél jiddisül és az öregek kérdéseire franciául válaszol.

A fiatalok már született franciák, akik még sokra vihetik Franciaországban, ha Isten is úgy akarja. És ugylátszik, hogy Isten is akarja. Sőt az öregek is tudnak valamit franciául. Az egyik italmérésben Monsieur Weingold ezzel mulattatja a vendégeket. Odaszól a feleségének zsidóul:

— Add csak ide a főkönyvet, *s'il vous plait*.

— Ott van a büffén, vedd el magadnak, *s'il vous voulez* — feleli az asszony.

Megkérdelem az öreg urat, hogyan került Párisba. Erre a következő választ kapom:

— *Excuser, Monseieur, pourquoi* ne jöttem volna Párisba? Oroszországból kikergetnek, Lengyelországban becsuknak, Németországba pedig nem kapok vizumot. *Porqoi* ne jöjjenek hát Párisba?

A Párisban élő keleti zsidó mindig jókedvű.

Az egyik párisi zsidó színházban jártam. A ruhatár tele van gyerekkoosikkal, az esernyőt az emberek magukkal viszik a nézőtérre. A parketten elszórva asszonyok ülnek és a gyermeküket szoptatják. A közönség egyrésze a falak mentén lézeng. Az egyik néző feláll, rögtön akad, aki a helyét elfoglalja. Mindenki hangosan beszél, együtt énekel és tapsol a szereplőkkel. A fiatal hölgyek csak franciául beszélnek. Párisi módra elegánsak és szépek. Párisi módra viselkednek is: kokettek és hüvösek. És olyan hűek is, mint a párisi hölgyek. Egy nép asszimilálódása mindig a nőknél kezdődik.

A zsidó színházban

A darab, amit előadtak, arról szól, hogy egy orosz falu zsidó családja ki akar vándorolni. Sikerül is Amerikába kerülni, ahol meggazdakszik és abban az igyekezetében, hogy elfelejtse régi otthonát, elfelejtkezik a régi barátairól is, akik hazulról érkeznek Amerikába. Az egész tartalom csak arra való, hogy elő lehessen adni a legújabb amerikai slágereket és ősi orosz zsidó dalokat. Az orosz énekekre és táncra a színészek a közönséggel együtt sirtak. A zsidó hamar elérzékenyül, azt mindenki tudja, de hogy honvágy is bántja, ez új volt számomra. Általában a színpad és a nézőtér kö-

Csuz, reuma, köszvény és vesebaj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán (Büdöspatak, Kolozsvár—Nagybányai vonal) Vasuti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, olcsó keresztény és **ישר** ellátás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulóhelyek. Naponta tér- és tánczene. Állandó orvosi felügyelet.

Nyitva május 15-től szeptember 15-ig

Elő- és utószezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazgatóság**. Posta: Ileana-Mare

zött olyan bensőséges, majdnem olyan közvetlen a viszony, mint a magánéletben. Ennek a publikumnak szép dolog lehet játszani. A rendező előlép és bejelenti a következő programot. Nem az ujságokban, nem plakátokon adják tudtul a műsort, hanem élőszóval, ember az emberhez, közli például, hogy szerdán egy híres amerikai, vagy londoni színész fog vendégszerepelni. Közben elmond néhány viccet. Mindeki megérti és a terem csak úgy zug a jóízű nevetéstől.

Beszéltem egy zsidó artistával, aki Radziwillowból, ebből a régi orosz-osztrák határvároskából való. Zenebohóc. És rengeteget keres. Nem született clown, hanem meggyőződésből az. Muzsikusfamiliából származik. Az ősapja, nagypapa, apja és a fivérei zsidó lakodalmi énekesek voltak. Ő volt az egyetlen, aki el tudott kerülni hazulról és nyugaton tanult zenét egy gazdag zsidó támogatásával. Bécsben végezte a zeneiskolát. Komponált, koncertet adott, de — mondotta — nem zsidónak való a komoly zeneésinálás.

— Beethoven játszam, vagy a Kol Nidret? Akkor is csak bohóc maradnék a világ szemében. Vagy menjek vissza Radziwillowba és énekeljek a zsidó lakodalmakon? Ott még nevesebb figura leszek. És ha már neveséges vagyok, beállottam cirkuszi bohócnak. Lehettem volna urlovas, vagy kötélháncos is. De az nem zsidónak való. Bohóc vagyok. Szájharmónikával és szaxofonnal játszom és az emberek nem is sejtik, hogy Beethovenhez is értek valamit. Azért mégis szeretem Párist, mert itt szabadon élhetek.

A marseillei kikötőben

A marseillei kikötőben minden évben befut néhány zsidó keletről. Hajóra akarnak szállani, vagy éppen hajón érkeztek, de utközben elfogyott a pénzüik és ittragadnak. A csomagjaikat elcipelik a postahivatalhoz, feladnak egy sürgönyt és aztán leülnek és várják a választ. De a táviratokat nem szokták hamar megválaszolni, különösen azokat nem, amelyekben pénzt kérnek. És egész családok szabadég alatt töltik az éjszakát. Egyesek ottmaradnak Marseillesben, mint tolmácsok. Ez tipikus zsidó foglalkozás. Nem kell hozzá nyelvtudás, mert a zsidó tolmács kitalálja, hogy az idegen mit akar, anélkül, hogy egy szót is szólna. És ezzel is lehet jól keresni. Az érkezőket elvezetik egy jó szállodába, vagy egy közeli faluba és a hasznából ők is részesednek. Amikor aztán van egy kis összegyűjtött pénzüik, hajóra szállnak és elvitorláznak Délamerikába. Északamerikába nem igen jut el a keleti zsidó. A kvóta már rég ki van merítve. (r. j.)

Megjelent az amerikai **Royal írógépek egy-váltós portabelje.**
Kapható: Goldstein, Oradea. Standard, Cluj. Meteor, Timisoara írógépválatoknál

Hölgyeim! Tavaszi és nyári kalap ujdonságokat az **Ideal kalapszalonnak** Reg. Ferd. 8. sz. ban a legolcsóbban szerezhetnek be. **Atakítások és formálások a legújabb formákra 48 óra alatt készülnek**

Hirdessen az Uj Keletben

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Csütörtök
 5687. Ijjar 17.
 1927. május 19.

Lenin és Ghandi

„Lenin und Ghandi“ cím alatt a bécsi Amalthea-Verlag kiadásában új hatalmas tanulmány jelent meg Fülöp-Miller René neves bécsi publicista tollából, akinek a múlt év folyamán ugyancsak az Amalthea által kiadott „Geist und Gesicht des Bolschewismus“ c. művét világszerte a legnagyobb érdeklődéssel fogadták. Fülöp Miller René oroszországi tanulmányutjai, amelyekről már több ízben megemlékeztünk e lap hasábjain, úgy látszik, oly közel hozták a keleti világrészekben végbemenő hatalmas társadalmi evolúciókhoz, hogy a legavatottabb kézzel képes megrajzolni a korszakos átalakulások szellemi vezéreinek portréit.

Az egész kulturvilág érdeklődésére számot tarthat Lenin és Ghandi életképekének párhuzamos ismertetése, akik közül mindegyik óriási birodalmak vezetőjévé küzdött fel magát azon szinte emberfeletti akarat által hajtva, hogy embertársaik sorsán segítsenek. De míg Lenin évtizedek előmunkálatai és a történelem világrendítő eseményei következtében az Orosz-birodalom tényleges politikai feje lett, addig Ghandi az óriási Brit-India nem-angol alattvalóinak szinte istenített vezére, akinek egy kézzelvezetésére milliók figyelnek és rendelkezéseit ellentmondás nélkül teljesítik.

Két nagy forradalmárral ismerteti meg az olvasót Fülöp Miller lebilincselően érdekes műve, akik egy célt tűztek ki ugyan, népeik felszabadítását, de teljesen ellenkező eszközökkel operáltak. Lenin, az elnyomott orosz burzsoázia gyermeke, akinek diákiérettségét hóhér keze pusztította el, a cári zsarnokság véreskezű megbuktatója lett és az erőszak alapított cárizmus helyébe az ugyancsak erőszakos népdiktatúrát ültette. Ezzel szemben a buddhista Ghandi a vértelen forradalom nagyerejű propagandistája, aki aszkézist és szeretetet hirdet és tisztán szellemi erővel vívja meg népfelszabadító harcát a fegyveres erővel rendelkező brit uralommal szemben. Hogy melyik út vezet az igazi győzelemhez, e kérdésre a történelem fogja megadni a feleletet. Mindenesetre tanulságos e harcok kohójába bepillantást nyerni és e mű szerzőjének hálásak lehetünk e kimagasló emberek életrajzának alapos közléséért.

Dr. Stern Mór

— **Doumergue lakomát adott az angol király tiszteletére.** Londonból jelentik: A francia köztársaság elnökét valóságos pompával fogadták Londonban. Mint jelentették, a pályaudvaron a király vezetésével a királyi ház tagjai, a miniszterek és a diplomáciai kar képviselői fogadták az elnököt. Ma a londoni francia nagykövetségen Doumergue elnök 150 meghívott előkelőség részvételével az angol király tiszteletére lakomát adott.

— **Megszavazták a német köztársasági törvény meghosszabbítását.** Berlinből jelentik: A köztársaság védelméről szóló törvény megszavazásánál 120 képviselő hiányzott, köztük 36 nemzetipárti. Feltűnő volt azonban, hogy a nemzetipárti miniszterek, továbbá Bismarck herceg is megszavazták a meghosszabbítást.

— **Tárgyalások Achmed Zogu királlyal a proklamálására.** Berlinből jelentik: „A Berliner Tageblatt“ szerint Aloisi olasz nagykövet Tiránába utazott, hogy Achmed Zogu királlyal a proklamálása ügyében tárgyalásokat folytasson.

— **Pilsudszky-ellenes összeesküvést fedeztek fel?** Varsóból jelentik: Varsói jelentés szerint ott egy Pilsudszky-ellenes összeesküvést fedeztek fel, a nemzeti demokrata párt helyiségében. Számos latartóztatás történt, többek között Haller tábornokot is elfogták. A hír megerősítést igényel.

— **Elhalasztották a vérbosszut kívánó román újságíró perének tárgyalását.** Mint már tegnap is megírtuk, ma délelőttre volt tárgyalásra tűzve a kolozsvári VI. hadtest hadbírósa előtt Pavel Pavel hírlapíró, az időközben beszüntetett „Chemarea“ felelős szerkesztőjének bünpere, aki az elmúlt év áprilisában, az országos választások alkalmával gyújtó hangú cikket írt az Averescu-kormány, de különösen Goga belügyminiszter ellen, abból az alkalomból, hogy egy Déva melletti községben két nemzeti párti választó egy összetűzés után esendőrök golyóitól találva esett el. Az újságíró vérbosszut kívánt a kiontott vértől és élesen támadta a felelős kormányt. A mai tárgyaláson a nagyszámú megjelent védők — a nemzeti párt kiváló jogászai — az amnesztia-rendelet alkalmazását kérték, amely minden a választások alkalmával elkövetett deliktum megbüntetését hatályon kívül helyezte. A hadbírósg Negulescu kapitány, királyi ügyész felszólalására nem fogadta el a védelem érvelését, viszont a bizonyítási eljárás kiegészítése és újabb tanúk beidézése céljából a tárgyalást elhalasztotta.

— **Milliárdos visszaéléseket követett el egy bukaresti rendőrkapitány.** Budapestről jelentik: A bukaresti ügyészség hivatalos jelentést adott ki Szász Elek rendőrkapitány bűnyűgyében, aki számos sikkasztást, közokirathamisítást és hűtlen kezelést követett el. Az ügyészség a rendelkezésére álló adatok értelmében a vizsgálat és a vizsgálati fogság elrendeléséről szóló indítványt a tövényszékhez tette át.

— **A nyugdíjak rendezésének ügye a magyar képviselőházban.** Budapestről jelentik: A képviselőház költségvetési vitájában a pénzügyi tárcával kapcsolatban Homonai Tivadar egységspárti a közalkalmazottak és nyugdíjasok helyzetével foglalkozott. Előadó a státuszrendezés revízióját, a nyugdíjrendezést és a nyugdíj kategóriák eltörlését követelte. Végül határozati javaslatot terjesztett be a nyugdíj kérdés rendezéséről. Bródy Ernő a köztisztviselők helyzetéről szólott. Szerinte a forgalmi adót el kell törölni, az adórendszerben pedig a létminimumot kell alapul venni. A hadikölcsön-valorizációt karitatív megoldani nem lehet, ebben a kérdésben az egységspárttal kell közösen dolgozni. Kéthly Anna a lakások és lakbérek felszabadításának katasztrófájáról beszélt.

— **Páris lakosainak száma az új népszámlálás szerint.** Párisból jelentik: A március hetedikén megtartott új népszámlálás szerint Párisnak 2.871.429 lakosa van. Ha ehhez hozzászámítjuk a saint-denis-i és sceaux-i kerületeket is, úgy Páris lakosainak száma 4.628.637.

Galgóczy magántanfolyam és Jogiszeminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-utca). Előkészít középiskolai magánvizsgákra, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra. —

Kitűnő jegyzetek.

— **A kolozsvári rendőrség hírei.** Spor Zsigmond Kiss-utca 5. szám alatti lakos megjelent ma délelőtt a rendőrségen és feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az új folyamán álkulcs segítségével behatoltak a lakásába és onnan mintegy 40.000 lej értékű ékszert, értékes berendezési holmit vittek el. A rendőrség bevezette a nyomozást. — Tegnap délelőtt letartóztatták Liszkay József többszörösen rovottmultu betörőt, akit ezuttal fehérmilópasón kapott rajta Pop Károlyné Erzsébet-uti lakos. Egy inget és egy alsónadrágot akart lopni Liszkay József, aki egyébként a kolozsvári törvényszék fogházában eddig mintegy 8 évet töltött különböző, kisebb kaliberű lopásokért és betörésekért.

Fényképészek, amatőrök

fényképészeti cikkeket legolcsóbban a Bernát papírosáruházaiban szerezhetik be. Cluj, (Kolozsvár) Főter 29. Kérjen árjegyzéket. A világhírű Imperial lemezek gyári lerakata

A FIATALSÁG SZÉPSÉGÉT és ŐDESEGÉT
 FOKOZNI ÉS MEGŐRIZNI KIZÁRÓLAG A FELÜLMULHATATLAN
PERLE DE PARIS
JOCKEY CLUB
FLEUR D'ELITE
ETOILE DE FRANCE **LADY**
 EAUX DE COLOGNE ÉS **ILLATSZER**
 HASZNÁLATA UTJÁN LEHET

— **Ujra háborog a Vezuv.** Rómából jelentik: A Vezuv tüzhányó fokozatosan emelkedő erejű háborgásba kezdett. A tüzhányó körül állandó földalatti moraj hallatszik.

— **Budapest dollárkölcsonne.** Budapestről jelentik: A magyar főváros dollárkölcsonnére négy belföldi bank és négy külföldi pénzcsoport nyújtott be ajánlatot.

— **Hajnali autókatasztrófa a budapesti városligetben.** Budapestről jelentik: A városligetben ma hajnalban egy fordulónál egy autó felborult, miután előbb kétszer megfordult a levegőben. Az autóban ülő Eszterházy Antal herceg és hölgykisérője eszméletlenül kerültek el. Az utánuk szintén autón jövő Zichy Rubidó alezredes autójába vette a sebesülteket és lakására szállította őket. Állapotuk nem sulyos.

— **A Hakoah eldöntetlenül szerepelt Cleevlandban.** Az Amerikában turázó Hakoah csapata vasárnap Cleevlandban vendégszerepelt, ahol az All Stars volt ellenfele. A kissé fáradtan játszó zsidó csapat félidőben 1:0-ra vezetett Wortmann góljával, az All Starsnak azonban helyesere után sikerült kiegyenlíteni, annak ellenére, hogy a Hakoah védelme és fedezet-sora kitűnően működött. Különösen Fábian és a fedezet-sorban vendégként szereplő Guttman emelkedett ki az együttesből, amely minden tuljázottsága ellenére is stílusos szép futballt mutatott be.

— **Universitatea-KAC bajnoki mérkőzés lesz a vasárnapi sportprogram érdekessége.** A mérkőzéstől függ tulajdonképpen a bajnokság kimenetele és így annak kimenetele elé érhető érdeklődéssel tekintenek a sportkörökben.

— **Vrangel tábornok Budapesten tanácskozott Bethlen miniszterelnökkel.** Budapestről jelentik: Vasárnap reggel 6 órakor a szibotcai gyorsvonattal Beogradból Budapestre érkezett Vrangel Péter tábornok, az orosz fehér hadsereg volt parancsnoka, feleségének és titkárnak kíséretében. A tábornok a Hungáriában szállt meg, ahol mint Johann Weber bécsi magánzó jelentette be magát. A délelőtti órákban Vrangel szállodai lakásán meglátogatta Huszár Károly, a magyar képviselőház alelnöke, akit a kommunizmusról írott könyve révén ismer a tábornok. Később Mouillard Viktor nyugalmazott altábornagy jelent meg a szállodában, aki a háboru alatt hosszú ideig volt Oroszországban hadifogoly, végül Malema Vladimir, orosz cári kamarás, a párisi orosz vöröskereszt budapesti képviselője tett látogatást Vrangelnél. A tábornok három óra hosszat tanácskozott vendégeivel, ezután felkereste a miniszterelnökségen Bethlen István grótot, akivel egy óra hosszat tárgyalt, majd a miniszterelnökkel együtt látogatást tett Horthy Miklós kormányzónál. A tábornokot Horthy kormányzó lunchre látta vendégül. Délután Vrangel viszonzta Huszár Károly, Mouillard és Malame látogatását, este 11 órakor pedig tovább folytatta útját. Vrangel budapesti tanácskozásai nagy feltűnést keltettek politikai körökben, annál is inkább, mert semmi sem szivárgott ki a tárgyalások anyagáról.

K

A ke
 igerte m

Revízió alá v

(Cluj-Kolozs dösítőjától.) Teg utjából Richard kolozsvári körzet kedelem delegác noilescu pénzügy monsttrativ gyüle várról kilenc tek rosba ebből az fiókjainak, a szá Kereskedő Társu ról külön három 700 teritékes ba zajlott le fényes

A felkösöz egyetemi tanár szabadságához v tatta a forgalmi stancai delegátu szőlásra, aki M lett arra hívta Manoilescu tula pénzügyminiszte is szól. Javaslá táviratot intézt kérnek, hogy hozzá a normál hez és ennek é kívül az uzsora delmének legna Ezután még szöntötte fel M adott válaszába mondotta:

— Örömmé gyült tömegét, országnak va kedősztály tu tának, mihelyt szabadult. Mer törlése forduló nek és az első kaotikus rende az első láncsze

A piac

Egyesült K
 telzalogbar

Devizák

Zürich ...
 Newyork ...
 London ...
 Páris ...
 Milano ...
 Prága ...
 Budapest ...
 Belgrád ...
 Bukarest ...
 Varsó ...
 Bécs ...
 Berlin ...

Száz lejje

Villa Spere
 Szó

Közgazdaság

A kereskedők adóterheinek újabb enyhítését igérte meg Manoilescu miniszter a tiszteletére adott ünnepi banketten

Revízió alá veszik a községi illetékeket és felállítják a Kereskedelmi Hitelintézetet

(Cluj-Kolozsvár, május 18. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap este érkezett vissza bukaresti utjából Richard R. Tuffli, a Sfátul Negustoresc kolozsvári körzetének elnöke, aki az erdélyi kereskedelem delegációjának az élén részt vett a Manoilescu pénzügyminiszter tiszteletére rendezett demonstratív gyűlésen és ünnepi banketten. Kolozsvárról kilenc tekintélyes kereskedő utazott a fővárosba ebből az alkalomból a Sfátul összes erdélyi fiókjainak, a szász grémiumok és a marosvásárhelyi Kereskedő Társulat képviselőit, míg Nagyváradról külön háromtagú küldöttség vett részt azon a 700 terítékes banketten, amely az Opler-étteremben zajlott le fényes külsőségek között.

A felköszöntők sorát Constantin Brancovici egyetemi tanár nyitotta meg, aki a kereskedelem szabadságához való visszatérés első lépéseként méltatta a forgalmi adó megszüntetését. Stefan konstancai delegátus után Richard Tuffli emelkedett szószárra, aki Manoilescu érdemeinek méltatása mellett arra hívta fel az egyesületek figyelmét, hogy Manoilescu tulajdonképpen Averescu miniszterelnök pénzügyminiszterét képviseli, az ünnepelés tehát neki is szól. Javaslatára az ország kereskedői nevében táviratot intéztek a miniszterelnökhöz, akit arra kérnek, hogy támogatásával továbbra is járuljon hozzá a normális kereskedelmi viszonyok kiépítéséhez és ennek érdekében mielőbb helyezze hatályon kívül az uszortörvényt, amely az ország kereskedelmének legnagyobb szűgyene.

Ezután még több, mint ötven delegátus köszöntötte fel Manoilescu minisztert, aki a tósztokra adott válaszában többek között a következőket mondotta:

— Örömmel látom a delegátusoknak itt egybegyűlt tömegét, amely azt demonstrálja, hogy az országnak van kereskedőtársadalma. Ez a kereskedőosztály tudatára ébredt a maga egységes voltának, mielőtt a ránehezülő béklyók alól kissé felszabadult. Mert bizonyos, hogy a forgalmi adó eltörlése fordulópontja Románia kereskedelmi életének és az első helyes intézkedés a háboru utáni kaotikus rendelkezések tömegében. Ez azonban csak az első láncszeme annak a széles programnak, ame-

lyet a kormány meg akar valósítani a gazdasági élet normalizálása terén. Jól tudom, hogy a forgalmi adó alól történt felszabadulással lélekzethez jutott kereskedelemnek még sok kerékkötője van, amelytől meg kell szabadítani. Különösen az adóterhek azok, amelyek sokféleségükkel és összegükkel fogva a legsúlyosabb panasz tárgyát képezik. Éppen ezért terveztük, hogy statisztikát állítunk össze a kereskedők által fizetett adókról és összehasonlítjuk majd a többi gazdasági osztályok közterheivel, hogy azok arányos kiegyenlítésével könnyebben elviselhetővé tegyük az összes adózók részére. Revízió alá fogjuk venni különösen a községi adókat, abból a szempontból, hogy jogosak-e.

Az adóterhek enyhítésével párhuzamosan a kormány gondoskodni kíván a hitelviszonyok megjavításáról is. Gazdasági programunk egyik sarkalatos tétele a Creditul Comercial megalapítása, az Ipari Hitelintézet mintájára, amely olcsó kamatozású kölcsönökkel meg fogja szabadítani a kereskedelmet egyik legveszedelmesebb ellenségétől, a magas bankamatoktól.

— Mindenekelőtt azonban a lejt akarjuk stabilizálni, ami már folyamatban is van, mert jól tudjuk, hogy a gazdasági élet összes bajainak egyik főoka a valuta ingadozása.

Manoilescu miniszter beszédét az ország kereskedelmének reprezentánsai nagy megnyugvással fogadták. Ezután a kisiparosok küldöttsége terjesztette elő panaszait, amelyeket a miniszter nagy megértéssel hallgatott végig és megígérte, hogy a sérelmek orvoslásáról előterjesztést fog tenni az összkormányynak.

Romániának készpénzkölcsönre van szüksége. A román kölcsöntárgyalások ügye állandóan foglalkoztatja a külföldi közvéleményt. Legutóbb a „Manchester Commercial Guardian” cikkezett erről a kérdéssel. Ez az előkelő angol újság abból indul ki, hogy Románia külkereskedelmi mérlege 1927 első negyedében 243 millió lej deficiittel zárult. Ez ugyan nem rendkívüli jelenség, mert tél idején szünetelni szokott a dunai elhajózás. Csakhogy — írja a lap — ebben az évben a

Duna nem volt elzárva és az exportban más okokból állott be a visszaesés, így például a termelés és szállítás megdrágulása, a lej javulása miatt. Romániának nehéz éve lesz, mert ezen két kedvezőtlen körülményen kívül a gabona és petróleum világpiaci ára erősen visszaesett, ami nehezíti fogja tenni, hogy lényeges többletet érjen el az ország kivitele az importtal szemben. És ha nem lesz intenzív export, honnan veszi majd a román kincstár a körülbelül 4 millió angol fontra rugó államadósság kamatszolgáltatásához és kötvénybeviteléhez szükséges devizákat? A külkereskedelmi mérlegben támadt deficit szükségessé fogja tenni, hogy az investálásokhoz külföldi tőkét szerezzen. Ez a körülmény erősen latba esik a különböző pénzcsoportokkal folyamatban levő kölcsöntárgyalásoknál, mert Romániának elsősorban készpénzre van szüksége. Feltehető tehát, hogy a bukaresti kormány komoly garanciákat kész nyújtani a külföldi bankároknak, ha a kölcsön összegét csak felerészben adják áruban, míg a másik felét készpénzben.

Kétezer külföldi teherkocsit bérelt a CFR az áruszállítás meggyorsítására. Bukarestből jelentik: Az államvasutak vezérigazgatósága érélyes rendszabályokat fogantatott az áruszállítások meggyorsítása érdekében. A temesvári román-magyar vasúti konferencia eredményeképpen a CFR kétezer teherkocsit bérelt 1928 május elsejéig terjedő időre. A külföldi kocsikat elsősorban exportcélra fogják felhasználni és csak a fölösleges kocsikat lehet majd belső áruszállításra igénybe venni. A bérelt kocsik szétosztása most van folyamatban. Ezzel egyidejűleg a CFR vezérigazgatósága más intézkedéseket is tett a szállítás gyorsítása érdekében. Tekintettel arra, hogy a vasútnak jelenleg elegendő számú fedett kocsi van, hogy a napi igényléseket kielégítse, engedélyezte, hogy az illetékes vagonelosztó szervek a III. kategóriába tartozó árúk berakásához is adhassanak fedett vagonokat, mielőtt megkapják a rájuk eső kvótára vonatkozó távirati rendelkezést. Egyúttal azt is engedélyezte a vezérigazgatóság, hogy az állomások minden külön rendelet nélkül a rendelkezésükre álló, vagy kirakott vagonokból visszatartsanak annyit, ahány fedett kocsi a már bejelentett összes kategóriabeli árúk továbbításához szükséges. Azokra a szállítmányokra, amelyek a redukált forgalom alá eső vonalokon volnának továbbítandók, így például a Predeal, Raul Vadului, Piatra Olt, Marasesti érintésével, valamint Galac, Braila és Reni rendeltetéssel feladott árúkra, ez a kedvezmény nem vonatkozik.

Tőzsde

A piac erősen megszilárdult. Fokozott kereslet mellett az áru eltűnt.

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank Rt. jelentése		Valutapiac 1927 május 18 (Rador)								
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	New-york	
		nyitás	zárlat							
Zürich	3260—3270	—	—	490 ³ / ₄	3230	11026	13668	649 ¹ / ₄	1923 ¹ / ₄	
Newyork	168 ¹ / ₂ —169 ¹ / ₂	510	520	2555	167	57330	71085	3376 ¹ / ₂	—	
London	824—826	2524	2524	12402	814	278275	345187	16397	48543	
Páris	670—680	2035 ¹ / ₂	2036	—	658	2245	2783	13230	39137	
Milano	930—940	28 ¹ / ₂	2835	139 ¹ / ₂	925	3130	3878	18437	545 ¹ / ₂	
Prága	502—504	1539 ¹ / ₂	1539	—	498	1698	210587	—	296 ¹ / ₄	
Budapest	2960—2960	9060	9065	—	2960	—	12395	58938	—	
Belgrád	—	914	913 ¹ / ₂	—	296	100775	1249 ¹ / ₄	5940	176	
Bukarest	—	326	325	1535	—	347 ¹ / ₂	428 ³ / ₄	2075	63	
Varsó	—	5810	5810	—	19	6410	7945	377 ¹ / ₂	—	
Bécs	2390—2400	7317 ¹ / ₂	7315	—	2390	8065	—	475 ¹ / ₄	—	
Berlin	4020—4030	1232 ¹ / ₂	12322	—	3950	13587	16845	79980	—	

Száz lejárfolyama: Zürich (utó) —, — Páris 1535, Budapest 34750, Bécs 42875, Prága 2075.

Szováta fürdőn a múlt évben megnyitott kintűnőn bevált **אורי פנציו** uri panzio a villa SPERANZA-ban lényeges átalakításokkal, ezidén már

junius havában megnyílik.

Elismerten elsőrangú konyha, csukott veranda. Bejáró vendégeknek külön étterem.

Felvilágosítással és kívánatra prospektussal szolgál, előjegyzést elfogad **dr. Krausz Józsefné**, főrabbiné, Diciosanmartin (Dicsősztmárton)

ELECTRICA

villamossági vállalat,

P. Unirei (Fötér) 28.
(a Központi Szálloda épületében). Mindenemű Villamossági és rádiocikkek nagy választékban raktáron. Vállal: villamos szerelési munkákat, motorjavítást és accumulator töltést

Telefon 6-10. Telefon 6-10.

Alapított 1874.

Reich B. Károly Fiai

Kötél- és kendergyárosok
Üzlet és iroda: BULV. REG. MARIA 15.
Telefon 6-49. ARAD Telefon 6-49.

**Tilott és gerebenezett kenderek
Gazdasági kötélárak
Géphajtó kötelek
Malomhevederek
Zsinegek, zsákok, vízmentes ponyvák**
stb.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Álláskeresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelígis levelet csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Deutsch-ungarischer Korrespondent, notgedrungen rumänisch, französisch, ernste Kraft, sucht Posten, unter Chiffre eKommerziell gebildet*.
2699

Üzletfelosztás miatt egy jókarban levő kétüléses autó igen jutányosan eladó. Értekezhetni dr. Sebestyén és dr. Fischer ügyvédek irodájában, Piata Unirii 20. sz. alatt.

10 kg. hófehér libatoll jutányosan eladó. — Széchenyi-tér 39. Weiszné.

Üzletvezetőt keresek vidéki vas, fűszer, textil fióküzlet vezetésére, biztosítékkal. — Ajánlatokat „Szép megélhetés” jelíggel a kiadóba.
2696

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegcsiszoló és tükrőgyár. Táblaüveg raktár és üvegezési vállalat. Hibás tükrök újrafeloszorozása.
1007

Hagymát,

egyiptomit, prima csiramentes árut szállít **REITER FRIGYES, Timișoara** Bem-u. 1. Tel. 807.

Bul

legolcsóbban beszerezhető, hitelképeseknek részlet kedvezmény. **Klein I.** C. Reg. Ferdinand 69

Ügyes varróleány felvétetik. Széchenyi-tér 39. sz. Déli órákban. Weiszné.

Keresek egy jó házból való intelligens zsidó leányt egy 6 éves fiú és egy 14 éves leány mellé. Németül beszélők előnyre részesülnek. Írásbeli ajánlatokat M. Goldschmidt, Besenova-veche — címre kérem.
2690

Rövid zongora azonnal bérbeadó Árpád-ut 5.

Schochet ubodek münche erstklassiger bál-tefile mit angenehmer hoher Baritonstimme, praktischer und getübter bál köre, sucht Posten per sofort oder 15. Jnni, eventual später, in einer grösseren Neologen oder Status-quo-Gemeinde, geht auch als Gemeinde- und Chevreh-Schames, verfügt über grösseren Kaution. Grosser Kurort wird bevorzugt. Anfragen an die Administration dieses Blattes.
2656

Szerény igényű, perfekt magyar-német, gyors-gépiró, szombat megtartásával félnapos állást keres. Szíves megkeresések a kiadóba kértnek.

Román, angol, francia, német, magyar fordítások. Levelek (cégeknek hónapra), kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolások, sokszorosítások. **Dr. Mandel, Strada Ratiu (v. Kötő-u.) 3.** Telefon 831.

Bőrszakmában, valamint a nyersbőr kezelésben és könyvelésben teljes jártassággal több évi szak-képzéssel Erdély és Bánát területén bevezetve, utazói, üzletvezetői esetleg raktárkezelői állást keres, román, német, magyar nyelvet beszélő fiatal ember. Helyben vagy vidéken. Ajánlatokat „Bőrszakember” jelíggel a kiadóhivatal továbbít.

Legjobban tisztít férfi szalma- és panama-

kalapokat **FEHÉR**

Str. Memorand. 21. (v. Unió-u.)

Előnyös fizetési feltételek mellett
vásárolhat

WEISS ELEK

áruházában, Cluj, Deák Ferenc-u. 14.

Nagy választék női és férfi szövetekben, selymekben, vásznakban és szőnyegekben. — **Olcsó** szabott árak. — Előnyös fizetési feltételek

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek
NEUMANN M. Cluj férfi- és fiú-ruha áruháza,
Piata Unirii 14.

Zsák és ponyva

eladás és kölcsönzés.
Kárpitós kellékek, zsinegek,
kertiernyők, szalmazsákok
Boskovics József, Cluj
Str. Regina Maria 15. Telefon 910.

„Brennabor” gyermek kocsi

volt és marad
a legjobb.

Kizárólag kapható

Herkules Áruház
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 12.

Árjegyzék díjtalan. — Visszateladók nagy árkedvezmény

Hirdessen az Uj Keletben

Megjelent

a „HERMES” legújabb kiadásu, nyári Vasuti Menetrend könyve

(Érvényes 1927. május 15-től)

A CFR. összes vonatjainak pontos menetrendjén kívül tartalmazza: **az összes tudnivalókat a CFR. utazási szabályzatából**

A személy-, gyors- és expresszvonatok menetjegyeinek árait. — A bérletjegyek váltásának szabályait és árait. — Személypodgyász, kutyák szállításának szabályait és árait. — Külön fülkékre, betegek szállítására, hálókocsiban való utazásra, hordárok díjazására vonatkozó tudnivalókat. —

Állami hivatalnokok-, nyugdíjasok, hadirokkantak (özvegyek, árvák, vakok), egyetemi hallgatók, tanulók és tanuló lányok, bírósági szakértők és tanúk részére nyújtandó menetdíj kedvezményeket. — Utlevelek beszerzéséhez szükséges tudnivalókat. Autóbuszjáratok menetrendjeit. Uj postai díjszabásokat. Bucaresti utmutatót. Stb. stb. — A teljes szöveg

román és magyar nyelven!

A 120 oldalas könyv ára csak 50 lei. Kapható az összes állomásokon, könyvkereskedésekben és trafikokban.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal 9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályaudvaron és vidéken 5 lej Bukarestben is 5 lej

1927 május 20 Péntek

Ki viszi a zsidó a Népszöveget?

Anglia zsidósága, a figyelemmel kíséri a keleti és helyzetét, súlyos lépés A „Joint Foreign Co Rotschild báró indítvása a romániai zsidó-kérdés közelebbi tilése elé terjeszt egy romániai zsidó részlet intervencióra, információ Romániából senki sem helyzetéről, sem a zsidó-

De van-e szüksége vagy Anglia zsidóságán uton információkat kap sorsáról? Sajnos, erre sincsen, nap-nap után jét, kidobnak valakit zsinagógák ablakait, zsalnak s ezekről az esetek a hírek normális utgátat eszközeinek segí szerteságuldanak az egy a hire Londonból az népszövetségi akciójáról idejüleg jön a nagyváradi licenncnak ablakait.

A nagyváradi és h az, amely felkelti az er vélemény részvétét a ro ben. Az ilyen tüntetés a külföldi zsidó szer akciók egész sorát vált fordultunk panaszaink földi fórumok elé. Es romániai zsidóságnak a földi instanciáknál keresem adtuk fel egy pill hatóságokban vetett biz gok erős kezétől, meg látásától vártuk az egy atrocitások végeszakad tunk soha a Népszöveget kívánkoztak önmagukt a romániai antiszemita kerültek. A zsidókérdé földre, hanem azok, ak tetéseket és atrocitások azokban aktiv részt vé

A kormány és a legelősebb kampányt fő az ország belügyeit a g Miért nem lép fel akár a közvélemény erejének akik antiszemita dem landó nyugtalanságot méltó atrocitásaikk nak a külföldi közvélem niai zsidókérdést álland

A nagyváradi tün kíván nemcsak a zsid épségének védelmében ilyenfajta tüntetések tenek az állam preszt a külföldön keltett ország gazdasági kon tapasztalataink vanna mita tüntetőket nem ságszolgáltatás sujtó k megmenekedésnek a akciókra tüzeli a rend

Nekünk és az eg hogy megszűnjének külföldi manifestáció szükség, hogy az u meknek örökre elve mények inszenálás